

Den bæredygtige by

Agenda 21

Frugtræer
Ej plot til pynt

Kan integreres over alt i byen

Naturoplevelse

Stor pædagogisk dimension

Lodret grønt

Byen har mange vertikale flader

Kvartersløft
Integration

Berlin: Mobil Urban Farming

Ny by-land-akse

Direkte erfaring med vores mad

Urban Farming manifest

- en vision for København

I lyset af klimamøderne i december i 2009 og Københavns Kommunes vision om at være **Verdens Miljømetropol** og at blive **CO₂-neutral i 2025** er en række af de københavnske miljøpunkter og enkeltpersoner gået sammen om at udarbejde en plan, der skal gøre København førende indenfor bylandbrug, også kaldet **Urban Farming**.

Vision

Visionen er at gøre København førende indenfor Urban Farming gennem lokal produktion og forbrug af bæredygtige fødevarer. Det vil ud over friske, rene fødevarer 1) skabe en ny forståelsesakse mellem København og det omgivende landskab, 2) føre til en grønnere, sundere, smukkere og mere bæredygtig by, samt 3) kunne blive et centralt element i byens klimatilpasning og opnåelse af CO₂-neutralitet.

Mission

Missionen er at bevæge institutioner og private entreprenører til at starte og udvikle Urban Farming-konceptet, så det kommer til at indgå i undervisningen, i fritidsforanstaltninger for børn og unge, og vokser frem i egnede byrum og lommeparker, private haver og altaner. Urban Farming skal systematisk indtænkes både i planlægningen af nye bygninger og bydele og i eksisterende bygninger og byrum, på tagene, gavlene, hjørnerne, i gården, langs havnen - kort sagt over alt.

Samtidig skal brugen af fødevarer fra bynære landbrug fremmes, således at der opnås en betydelig lokal forsyning af vegetabiliske fødevarer for hovedstadens befolkning.

Strategi

Igangsættelsen af Urban Farming-initiativer kræver aktiv medvirken fra borgere, virksomheder, myndigheder, videns- og undervisningsinstitutioner, hvorfor der må arbejdes samtidigt på alle fronter. Det vil være vigtigt til en begyndelse at få tilvejebragt en række **demonstrationsprojekter**, som kan give konkrete billeder og inspiration til andre om at tage muligheden op.

I offentligt regi er det ønskeligt at etablere **skolehaver** ved alle københavnske skoler, således at alle børn får førstehåndskendskab til økologisk dyrkning og derigennem opnår en **stærkere forståelse** af deres mad og omgivende natur. Etableringen af små nye parklommer og haveanlæg vil være særdeles velegnet til at involvere børn og unge. Blandt byens borgere er der et udtalt ønske om **en grønnere by** - samt et spirende ønske om at deltage på frivillig basis i pasningen af haveanlæg på tag- og murflader, lommeparker i egnede byrum, flydende haver langs havnen osv.

En ny by-land-akse

Aksen mellem by og opland skal nytænkes. Landbruget må genprioritere at forsyne danskerne med **friske, sunde fødevarer**, og forbrugerne må forstå vigtigheden af **lokalt producerede** fødevarer. Her er der brug for ændrede rammevilkår, som gør den bæredygtige produktion konkurrencedygtig.

En ny distributionsstrategi

Overordnet er strategien den kortest mulige vej imellem produktionssted og forbruger og med mindst mulig klimabelastning i alle led. Det er ønskeligt

at genskabe de københavnske **grønttorve**, hvor forbrugere, køkkenchefer og producenter på daglig/ugentlig basis kan købe årstidens råvarer.

Samtidig må forskellige former for indkøbsforeninger og **landmand-forbruger-sammenslutninger** understøttes, hvor forbrugerne 'forudbestiller' et års forbrug af grønsager og evt. selv hjælper til i dyrkningsæsonen.

Information og organisation

I første omgang har vi etableret en hjemmeside, www.urbanfarming-kbh.dk, som kan samle viden, debat og erfaringsdeling omkring Urban Farming. Målet er at etablere en styregruppe og et **sekretariat**, som aktivt kan understøtte udviklingen af Urban Farming i København.

Det er afgørende, at Københavns Kommune er med på ideen fra starten af, og at der etableres kontakter til det politiske system på Christiansborg med henblik på at få afsat midler på finansloven. Desuden skal **netværksdannelsen** med alle relevante interessenter, madhuse, forskningsenheder, klima- og miljøbevægelsen, producenter og rådgivere styrkes.

Urban Farming i klima- og klimatilpasningsplanerne

Urban Farming-initiativerne vil tilsammen kunne få en markant effekt på CO₂-udledningerne fra københavnernes **forbrug**, som er vanskeligt at påvirke fra centralt hold. Mange københavnere producerer mere CO₂ ved **flyrejser** end ved livsførelsen i øvrigt. Kunne vi skabe så frodige og spændende lokalområder, at vi havde lyst til at blive hjemme eller holde ferie på ens venskabslandbrug i oplandet, så havde vi måske også fået en nøgle til at mindske det meget store CO₂-udslip fra vores nuværende feriemønstre.

Inden for få årtier vil København behøve **dæmninger** ved Nordhavn og Sydhavn for at beskytte byen mod de stigende verdenshave, og de største regnskyl forventes fremover at blive så meget kraftigere, at byen står overfor en ekstraregning på 10 mia. kr. til udvidelse af kloaksystemet, hvis vi skal **undgå oversvømmelse** fra kloakkerne. En styrkelse af Urban Farming og byens øvrige grønne elementer vil gøre byen til en veritabel svamp, som langt bedre end i dag formår at opsamle og bruge sit regnvand.

Det organiske affald

I dag kører København stort set al sit organiske **husholdningsaffald** gennem forbrændingsanstalten, hvor det bliver til aske og **fjernvarme**. Snævert set en smart løsning, men i det store perspektiv er det en katastrofe. Husholdningsaffaldet skal fremover i langt højere grad **komposteres**. Det er en oplagt opgave at søge løst som del af en Urban Farming-strategi.

Mange steder vil byens jorder være forurenede af den industrielle æras tankeløshed, og der vil være brug for helt ny madjord. Vi kan derfor starte med at kompostere til en **renere byjord**. På sigt vil det være vigtigt at få de fleste af disse næringsstoffer tilbage i muldjorden.

En grønnere by

Mere grønt i byen vil **bedre mikroklimaet**, køle om sommeren og lune om vinteren, **rense luften** og øge byens skønhed og **livskvalitet**. Målet må være et sammenhængende system af grønne elementer, som kan styrke bynaturens robusthed og **biodiversitet**. Vi må billedligt talt flytte byen tilbage i skoven.

I en tid, hvor **pasningen** af de eksisterende parker er blevet en økonomisk byrde for byen, bliver Urban Farming-initiativerne særlig vigtige, da de kommer med indbygget selvforvaltning. Der er således al mulig grund til at støtte op om, at København bliver **Urban Farming Metropol**.